

MARA

Willen wij het dikwijls zo donkere en raadselachtige in de leiding Gods met de meeste Zijner kinderen recht beschouwen en verstaan, dan moeten wij acht geven op de oplossing, die God Zelf daarvan geeft. Het is waar, Hij geeft deze oplossing vooral in betrekking tot de raadselachtige leiding van Israël door de woestijn; nochtans geldt dit ook als een algemene regel; want al Zijn leidingen hebben hetzelfde doel: de verootmoediging en de daaropvolgende verheerlijking.

Verootmoediging is in de taal des Geestes, arm, klein, zwak, ja tot niets maken. Dat verootmoedigen openbaart zich hoofdzakelijk op vierderlei wijze. 1. Wordt den mens het zelfbehagen, dat hij heeft, ontnomen, en dit geschiedt daardoor, dat hem van lieverlede alles openbaar wordt, wat er in zijn hart huisvest. Wat er al in zijn hart woont leert hij niet eer kennen voordat het bij deze of gene gelegenheid, gelijk een slak door de regen, uit zijn schuilhoek gelokt wordt.

De gelukwensing van Baladan bracht bij Hiskia de hoogmoed, de schone, naakte Bathseba bracht Davids begeerlijkheden des vleses, de vraag der deurwaarster bracht Petrus' verloochening tevoorschijn.

Alles openbaar worden, dat is veel; nochtans moet dat alles niet juist in de strengste zin genomen worden. Het kan ook een blijk van het bederf, ene zonde zijn, gelijk wij bij de genoemde heiligen zien kunnen. 2. Wordt de christen van lieverlede zodanig van zijn eigen kracht ontbloot, dat hij, zoals de Heere dit eist, zijn eigen leven verliest. Wat dat is, wordt ons door de ervaring het best geleerd.

Er wordt gezorgd, dat niemand kan zeggen: de sterkte mijner kracht heeft dit of dat tot stand gebracht. Paulus zelf kwam, toen hij reeds enige tijd apostel was, in zulke omstandigheden, dat hij bovenmate en boven alle krachten bezwaard werd, opdat hij niet op zichzelf vertrouwen zou (2 Cor. 1.) Eigen wijsheid is het derde voorwerp der verootmoediging.

Deze ontmoet ook zeer veel kwaads; want hij, die meent haar te bezitten, moet een dwaas worden. Asaf wilde dit een en ander met zijn verstand doorzien, doch werd zozeer in de laagte gebracht, dat hij belijden moest: "Ik was een groot beest bij U!"

Job, die nog meende wijs en deugdzaam te zijn, werd in de smeltkroes geworpen en in een scherp onderzoek gebracht, toen de Heere tot hem sprak: "Wie is hij, die de raad verbergt zonder wetenschap?" waarop hij belijden moest: "Ik heb verhaald hetgeen ik niet verstond, dingen, die voor mij te wonderbaar waren, die ik niet wist."

Er wordt gezorgd, dat niemand zeggen kan: door mijn wijsheid is het mij gelukt; want ik ben wijs en verstandig enz., hetgeen de Heere de heidense Sanherib zo kwalijk nam, dat Hij hem verdierf. Zou hij het dan in Zijn kinderen dulden? Geenszins.

Het vierde is de eigen voortreffelijkheid en gerechtigheid, die zekerlijk ook reeds in het eerste begrepen is; want als alles openbaar wordt, wat er in het hart schuilt, dan valt dat vanzelf weg. Niet om uw gerechtigheid en om de oprechtheid uws harten komt gij in Kanaän, zo heet het in het Oude, zowel als in het Nieuwe Verbond. God toornst over Tyrus, Ezech. 28, omdat het zich zo heerlijk waande.

Zou Hij het dan in Zijn kinderen dulden?

Dat verootmoedigen is geen gemakkelijke zaak. Hagar ontvluchtte haar vrouw, toen zij haar wilde verootmoedigen; hetzelfde zouden wij ook doen, indien wij slechts konden, of wij zouden tenminste de wijze van verootmoediging voorschrijven.

Houden wij ons aan het genoemde vast, dan kunnen wij menig raadsel oplossen, en dan wordt ons ook de geschiedenis duidelijk der leiding van het volk Israël, die ook thans het voorwerp onzer beschouwing zijn zal.

Numeri 33:7, 8

“En zij verreisden van Etham, en keerden weder naar Pi-Hachirôth, dat tegenover Baäl-Sefon is, en zij legerden zich voor Migdol.

En zij verreisden van Hachirôth, en gingen over, door het midden van de zee, naar de woestijn, en zij gingen drie dagreizen in de woestijn Etham, en legerden zich in Mara.”

In de legerplaats te Hachirôth vinden wij nog veel, dat onze aandacht overwaardig is; er wordt van Israël gezegd: het lag in het dal tegenover Baäl-Sefon en Migdol.

Dat de christen in het algemeen in het dal, in de diepte gelegerd is, is een genoeg bekende waarheid in Sion. Hij ligt in het dal der diepe ellende, waarvan hij de ondoorgrondelijke afgrond hoe langer hoe meer inziet, en daardoor immer duidelijker leert kennen, dat hij wezenlijk zulk een Verlosser, zulk een genade, zulk een gerechtigheid nodig heeft, als hem in het Evangelie geleerd wordt.

Hoe wordt het in zijn binnenste, zodra de Heere Zijn licht een weinig terugtrekt? Terstond zweeft weder de duisternis op de afgrond en er bewegen zich allerlei onreine dieren. (Ps. 104.) Hoe menigmaal moet hij de schouders ophalen en het hoofd schudden over zichzelf, welk een mishagen en zelfverfoeiing in zich ontwaren! Neen, in hem, dat is in zijn vlees woont geen goed.

Het is alzo zeer natuurlijk, dat hij in het dal van ootmoed gelegerd is, een ootmoed, die hij niet als een soort van deugd beschouwen kan, maar die als het ware in hem gebracht wordt en hem Paulus leert nazeggen: ik ben niets. De hoge gedachten over zichzelf vallen hoe langer hoe meer weg, al ware het ook dat de discipelen ze nog tot onder het kruis koesterden; daar vielen ze als een levenloos geraamte in elkaar, en zo werden zij die kleinen, tot welke de Heere Zijn hand wendt.

Zij zijn ook in de diepte gelegerd en geworteld met betrekking tot hun zaligheid. Deze heeft haar grond in de eeuwige liefde Gods, Die hen tevoren verordineerd en uitverkoren heeft voor de grondlegging der wereld, en hen “bestemd heeft tot aanneming tot kinderen door Jezus Christus, in zichzelf, naar het welbehagen van Zijn wil, tot prijs der heerlijkheid Zijner genade, door welke Hij hen begenadigd heeft in den Geliefde.”

Het is waar, zij hebben wel geen eigen gerechtigheid, die uit de werken der wet is, en die zij door eigen betoning van vlijt teweeggebracht hebben; maar daarnevens bezitten zij een gerechtigheid, die hun toegerekend en gegeven wordt, die de strengste proef doorstaat en nimmer wankelt; zij zweeft boven hen, hoe verdorven zij zich ook gevoelen, als de wolkkolom boven de kinderen Israëls, en beschermt hen tegen de brandende zonnestrallen van de heiligheid der wet, die de zondaar verdoemt.

Hun gerechtigheid wortelt in de bloedige verdiensten van de Zone Gods. Niet minder vast is het ook hun vernieuwing naar het evenbeeld Gods. Zomin er ooit iets tot stand zou komen, als het van hun eigen zorg en vlijt afhing, zo zeker komt het nochtans niettegenstaande alle onwaarschijnlijkheid tot stand, omdat het de Heere is, Die hen heiligt.

Alzo is er ook voldoende gezorgd, dat zij gelukkig kunnen volharden in deze boze wereld, die vol verzoeken is; dewijl zij “in de kracht Gods bewaard worden door het geloof tot de zaligheid,” zodat niemand ze uit Zijn hand kan rukken. Het zijn geen onzekere, maar gewisse weldadigheden Davids, al is het ook dat ons hart menigmaal vreest en beeft.

Het is een zoutverbond, dat wel geordineerd en bestendig is, zodat wel bergen wijken en heuvelen vallen kunnen, maar 's Heeren genade nimmer van ons wijkt en het verbond Zijns vredes zo onveranderlijk is als Hijzelf. In ons kan het op wonderbare wijze afwisselen, en zelfs tot dien klaagtoon en vraag komen: “Houdt Zijn goedertierenheid in eeuwigheid op?” (Ps. 77:9.)

Maar God gedenkt Zijn eed, en Zijn roeping en genadegiften kunnen Hem nooit berouwen. Met een woord, Christus, de gehele Christus, zoals Hij ons van God geworden is, ziedaar de grond, waarop Israël gelegd is. Hij is de Rots, op Welke Zijn Gemeente gegrondvest is en de poorten der hel zullen haar nooit overweldigen. De wereld moge er van buiten tegen aanstormen, en zoals zij dikwijls gedaan heeft, met vuur en zwaard tegen haar woeden, inwendig kan wel het bederf razen en de satan brullen, zodat de discipelen uitroepen: wij zinken en vergaan, wijl de golven reeds over het scheepje heenslaan en de orkaan nog meer dreigt hen te overstromen; nochtans heeft dat alles zo weinig te betekenen, dat Jezus vraagt: waarom zijt gij zo vreesachtig? alsof er ook bij zulke rampen geen oorzaak tot angst en vrees aanwezig ware.

Maar dan moet men ook in die echte legerplaats gelegd zijn. Is het uw eigen kracht, zijn het uw goede voornemens en pogingen, is het uw deugd, waarop gij u verlaat, zijn het uw eigen inzichten, die gij volgt, dan woont gij in een huis, dat zonder fundament is, en door de eerste storm boven uw hoofd instorten zal.

Grondig overtuigd te worden van de ongenoegzaamheid der eigen dingen, van de heilige en rechtvaardige eisen der wet, van de onmetelijke heiligheid Gods en onze onheiligheid, blindheid en volstreckte verkeerdheid, en voorts van de gewilligheid van Jezus Christus om zulke verlorenen in genade aan te nemen en zalig te maken, dat leidt tot de ware grond, zodat men dan werkelijk roemen mag:

*Geen eigen krachten,
Of enig goed,
Dat 'k in mijzelf soms mocht verwachten,
Geeft rust of vrede in mijn gemoed.*

*Neen, 'k ben gewassen
En 'k vond genâ,
Vergeving in de reine plassen
Van 't dierbaar bloed van Golgotha.*

Het is wel der moeite waard, van tijd tot tijd zich te beproeven, op welke grond men zijn hoop bouwt. In ons is er geen, in Christus is de algenoegzame grond. Dat is de beproefde regel. Is nu deze grond ook in u daardoor gelegd worden, dat gij begonnen zijt in te zien en te belijden, hoe groot uw zonde en ellende is, en dan, hoe gij van uw zonde en ellende verlost wordt?

Wordt uw eigen grond steeds meer omvergeworpen, zodat gij inderdaad uw eigen leven verliest en Christus uw leven wordt, zonder welke gij niets doen kunt of wilt?

Voorts komen er nog enige woorden in de tekst voor onze aandacht, wier betekenis wij nog beschouwen moeten. Baäl is een bekend woord, en wij weten, dat de Joden een afgod dienden, die zij also noemden, en wiens dienst door Elia en Jehu vernietigd werd. Baäl betekent zoveel als een, die iets heeft, bezit, en daarom ook heer is. Zo zou de bekende plaats Jes. 54:5 "Uw Maker is uw Man," kunnen verklaard worden: Die u gemaakt heeft, bezit u; gij hebt niet slechts Hem, Hij heeft ook u, en zal u niet laten varen; hetgeen immers zeer troostrijk is, dewijl daaruit blijkt, dat de ziel met haar dikwijls zo zwakke geloofsarmen den Heere, maar de Heere ook haar met de eeuwige armen Zijner liefde omvat heeft en haar niet laat varen.

Zulk een tweeledig koord verbindt, maar is ook allernoodzakelijkst. De naam Baäl had blijkbaar iets zeer bemoedigends voor het arme Israël. Tot nu toe was Farao hun Baäl, hij matigde het zich tenminste aan hun bezitter en beheerser te zijn, en beschouwde en behandelde hen als lijfeigenen; daarom wilde hij hen ook niet uit zijn land laten trekken; want zij waren voor hem al te nuttige mensen.

Evenwel hun eigenlijke Baäl, bezitter en beheerser was geenszins Farao, maar de Heere; Hij wilde hen niet verlaten, hen in geen nood laten omkomen, noch laten steken, hun nimmer Zijn redding ontzeggen, maar hen uitrukken en tot ere stellen, al ware het ook dat het dikwijls zeer zeldzaam en wonderlijk toeging. En die troost hebben alle ware christenen. Het is waar, zij waren dienstknechten der zonde. Het is tevens waar, zij waren onder gruwzame macht des satans en de heerschappij der duisternis. Het is ook waar, dat deze beiden hun voormalige bezitting ongaarne overgaven en nog menigmaal beproeven, hen wederom te veroveren, hetwelk hun niet zelden schijnt te gelukken, en dat wel op een wijze, die vrees en siddering veroorzaakt.

Nochtans, dan is het zeer bemoedigend en versterkend, te horen: Die u gemaakt heeft, bezit u! Zeide de bruid eenmaal: "Ik houd Hem vast en zal Hem niet laten gaan," hoeveel meer zal dan de Bruidegom dat zeggen en doen.

"Heere, onze God! andere heren behalve U hebben over ons geheerst; doch door U alleen gedenken wij Uws Naams." Jes. 26:13.

Het woord Sefon heeft meer dan ene betekenis. Het betekent vooreerst: verborgen. En waarlijk was God hun hier een verborgen God. Het was hun nog verborgen, waarom Hij hen tegen wil en dank op zulk een zeldzame weg leidde, zodat zelfs de verstandige Farao uitriep: Zij zijn verdwaald! Het was hun verborgen, waarom zij rechtstreeks naar de Rode zee moesten; verborgen was het hun, wat er daar van hen worden zou.

Maar wee allen, voor wie God volstrekt een verborgen God is, die Hem noch als een heilig en rechtvaardig God, noch als een verzoend en genadig Vader in Christus

kennen. God is in Zijn albestuur dikwijls een verborgen God, en Hij is het vaak in zeer grote mate en hoge graad.

Denk slechts aan de geschiedenis van Lazarus. Hoe onverklaarbaar moest zijn zusters zijn dood voorkomen, daar Jezus hun had laten zeggen: die ziekte is niet tot de dood, maar tot heerlijkheid Gods. Denk aan de kruisdood van Jezus Zelf.

Welke gedachten, of veelmeer welk een verbazing moest hij bij de discipelen teweeg brengen, die eer alles dan dat verwacht hadden. Hoezeer scheen dit het woord Gods, in zoverre zij het verstonden, tegen te spreken, dat nochtans juist daardoor vervuld werd. Maar David zegt ook Ps. 31:21: "Gij verbergt hen in het verborgene Uws aangezichts, Gij versteekt hen in een hut voor de twist der tongen," dat is: Gij beschermt ze.

De christelijke kerk heeft deze bescherming te allen tijde even nodig gehad, als toenmaals Israël, hoewel zij zich niet te allen tijde zo zichtbaar vertoond heeft. Het is bekend, welke verbazende vervolgingen zij tijdens haar stichting van Joden en heidenen en later in haar zuivering van de aanhangers des pausdoms heeft moeten lijden en dragen, zonder dat zij kon uitgeroeid worden.

Wie zou het voor mogelijk hebben kunnen houden, dat heden nog een aanzienlijk getal Waldenzen kon overgebleven zijn temidden van louter verbitterde Roomsgezinden en in het gebied van een vorst, die een aanhanger en voorstander van het pausdom is, daar toch hun gehele uitroeiing besloten en met alle kracht niet slechts tien, niet twintig jaren, maar enige eeuwen lang beproefd werd.

En zal hij, die zijn eigen ervaring raadpleegt, het wel anders bevinden? Hoe verbaasd staat men dikwijls over de verandering van keus en weg bij hen, die dood waren in zonden en misdaden, en nochtans door Gods genade levend zijn geworden. Hoevele banden waren er te verbreken, hoevele bezwaren en vooroordelen weg te ruimen, hoevele dwalingen te bestrijden, waartoe zeker niets minder dan zulk ene doordringende, almachtige genade nodig was, als die zij deelachtig zijn.

Zo mag dan wel van ieder christen worden gezegd: "Hij is een wonderteken!" Zach. 3:8. En als dat goede werk inderdaad begonnen is, aan welke gevaren is het dan niet blootgesteld, zodat naar de mens gesproken, niets zozeer te verwachten is als een vervallen van de genade, dat dan ook zo licht geschieden kan, Gal. 5:4. De verzoeken der wereld zijn wellicht nog de beduidendste.

Maar, alsof wij aan ons eigen, maar al te zeer tot alle kwaad geneigd hart nog niet iets vijandigs genoeg hadden, zo staat ons zelfs de satan tegen, wiens hevige aanvallen niet het minst gevaarlijk zijn kunnen. En wie kan verwachten, van hem onaangevochten te blijven, daar hij zelfs Christus aanviel; wie mag hopen, hem te overwinnen, daar Adam voor hem niet bestand bleef? Wat is er niet van zijn macht, verbonden met list en boosheid, te duchten; want, moest Paulus zijn vuistslagen verduren, wat kan ons dan gebeuren!

Hebben wij dan niet dat Baäl-Sefon nodig, den Heere, Die verbergt en bewaart? O ja, meer dan wij het kunnen uitdrukken. Wij zien immers toch een David zo diep vallen, een Salomo zover afdwalen, dat hij voor de goden knielt, en een Mozes de eer van God verwaarlozen. Ach, hoe ootmoedig en behoedzaam moesten wij dan niet handelen en wandelen, waken en bidden, opdat wij niet in verzoeking vallen.

Sefon betekent ook iets, waarnaar men met verlangen uitzielt, en het woord Migdol betekent een toren, alsmede iets voortreffelijks. Er wordt hier alzo een volk bedoeld, dat iets voortreffelijks met verlangen begeert en daarnaar uitzielt, en dat karakter en die zin treffen wij slechts bij ware christenen aan.

De anderen begeren met het grootste verlangen dingen, die slechts in een zeer beperkte zin voortreffelijk genoemd kunnen worden. Zij zijn slechts van een aardse aard: goede dagen, gezondheid, lang leven, geluk en rijkdom. Boven dat alles gaan hun wensen en begerlijkheden niet.

Maar ware christenen hebben een ander karakter en een andere zin. Het is waar, zij versmaden bovengenoemde dingen geenszins. Nochtans blijven zij ook er niet aan hangen. Het nieuwe hart en de vaste geest, om welke David bad, die gerechtigheid, welke voor God geldt, en de vrede Gods, die daaruit voortvloeit, waarvan Paulus zegt, dat hij alle verstand te boven gaat, de Heilige Geest en het eeuwige leven, de gemeenschap met God en de nauwe vereniging met Christus, dat zijn de voortreffelijkheden van Migdol, die zij wensen en begeren.

Zij kiezen het beste deel en zien er verlangend naar uit. Verlangend zien zij de vervulling der algemene heerlijke beloften tegemoet, volgens welke de aarde nog vol zal worde van de kennis des Heeren, en de volheid der heidenen zal ingaan; en zij zien reikhalzend uit, of er ook onder Joden en heidenen iets verblijdends openbaar wordt.

Evenzo wachten zij met verlangen voor zichzelf het volkomen ten onder brengen, kruisigen en doden van hun oude mens, de meerdere verruiming huns harten in geloof en liefde, de inwendige gemeenschap met Christus en hun eindelijke opneming in de eeuwige heerlijkheid. Onze ogen zien naar de bergen, vanwaar onze verlossing komt.

Ach! dat er toch verlossing uit Sion kwame en de Heere Zijn gevangen volk vrijmaakte! Want hier is toch zulk een menigvuldige, hete strijd, worstelingen en moeite. Op enige zonnestrallen volgen vaak dagen van nevel of regen. En o, hoevelen kermen onder velerlei kruis en zijn gelijk aan Simon, die vermoeid van het veld zich naar huis spoedt, om zich te verkwikken, maar helaas! in plaats daarvan, zich het kruis op de schouders moet laten leggen.

Zo zien wij ook op de reizen van het volk Israëls. Nu ontbreekt het aan dit, dan aan dat, en bij voortdoring is het een woestijn, geen Kanaän, dat land, waarin zij wonen zouden. En worden hun al kostelijke vruchten uit het zegenrijke land getoond, zo zegt het ongeloof weldra: nimmer kunt gij, gij tenminste niet daartoe komen; en Jozua kan wel roepen: "Niemand ontzinke het hart!" toch verheffen allen hun stem en wenen.

Eindelijk betekent Sefon ook die hemelstreek, welke men het Noorden noemt. "Het noorden en zuiden, die hebt Gij geschapen," zegt Ethan, Ps. 89:13. "Vrees niet, o Jakob," zo luidt het, Jes. 43:5, "want Ik ben met u. Ik zal uw zaad van den opgang brengen, en Ik zal u verzamelen van den ondergang. Ik zal zeggen tot het noorden: geef; en tot het zuiden: houd niet terug."

In het noorden vindt men enige sterren, wier standpunt aan de hemel het ganse jaar zeer weinig verandert, en een daaronder, de Poolster genoemd, die in het geheel niet verandert, maar onbeweeglijk vaststaat. Deze ster diende vooral vroeger, toen men het kompas, dat steeds naar het noorden wijst, nog niet kende, voornamelijk de zeevarende tot een wegwijzer, waarnaar hij zijn vaart richten moest, dewijl hij de andere

hemelstreken ook bepalen kon, zodra hij wist, waar het noorden was. Ook bij landreizen kwam deze ster goed te pas. Om de weg te vinden, behoefden de kinderen Israëls de Sefon, de Poolster, zekerlijk niet; maar zij hadden voor al het overige een vast punt nodig, waarop zich het oog van hun vertrouwen vestigen kon.

En dat konden zij vooral in hun toenmalige omstandigheid op aarde niet vinden, zij moesten het daarom in de hoogte zoeken, waarheen hen als het ware ook de hoge toren wees. Want daarvan waren zij toch wel op hun reis voorzien? Niet eens van wapenen, veel minder van iets anders.

Maar niet alleen zij, ook wij allen hebben een Poolster, een vast punt nodig, waaraan onze ziel zich hecht. Waar vinden wij dit? Niet in de wereld; niet in haar wijsheid, die dwaasheid bij God en om de vijf jaren een andere is; also geen Poolster. Niet in haar gunst en haar goederen, die evenals al het overige aan verandering onderhevig zijn. Evenmin vinden wij het standpunt van ons vertrouwen in onszelf.

Waarop zouden wij toch steunen, daar de Schrift hem een dwaas noemt, die zich op zijn hart verlaat: Op ons verstand, daar slechts aan kinderkens het heil geopenbaard wordt? Op onze macht, waarmee wij niet eens een haar zwart of wit maken kunnen? Op onze goede voornemens, die reeds als halfdode kinderen geboren worden?

Op onze moed, die ons zo licht ontzinkt? Op ons licht, dat zo spoedig verduistert? Op onze zekerheid, die zo plotseling verzinkt? Op ons geloof, dat zo spoedig aan het wankelen gebracht kan worden? Op onze ervaringen en bevindingen, die wij zo spoedig vergeten en verdenken?

Waarop zullen wij dan steunen, vooral als het ons gaat, zoals David, Ps. 31:13, van zichzelf zegt: "Ik ben geworden als een bedorven vat," en mensen, die liefhebbers van zichzelf zijn, in de Bijbel zo zwart getekend staan, 2 Tim. 3. Wie is dan dat vaste steunpunt? Is het God? Maar zijn wij niet zondaars, en is Hij niet een vijand der zonde?

Nochtans er is een Ster voortgegaan uit Jakob en een Held uit de stam van Juda, Die zullen de volken aanhangen. In Hem is het leven en alle volheid. Laat ons dan zien op Jezus, de Overste Leidsman en Voleinder des geloofs. Wij behoeven wijsheid, grote wijsheid, wij moeten een deugd hebben, die door God Zelf voor geldig verklaard moet worden; en zonder heiligmaking zal niemand God zien; en bij zulke grote ellenden, als ons drukken, hebben wij voortdurend een grote verlossing nodig.

Maar ziet! dat alles is in die Eenen. Gelijk nu eens in het leger Israëls bijna aller ogen op Zijn voorbeeld, de koperen slang, gericht waren, zo moesten ook wij steeds niet anders willen weten, dan Christus en Dien gekruist. Hij is de enige Steen, op Wien, volgens Zach. 3, zeven, dat is: alle ogen gericht zijn.

Hebben wij dan anders niets, volstrekt niets, waarop wij steunen, waarmee wij ons troosten en waarin wij roemen kunnen, dan hebben wij toch Hem; en al is ons geloof, helaas! zeer zwak, zo kan Hij het versterken; en geloven wij ook niet, nochtans blijft Hij getrouw. Dat is de ware Poolster voor ons arme pelgrims. Zijn Woord is de toren Migdol, die ons op Hem wijst, en dat Woord zullen wij vasthouden.

De kinderen Israëls kwamen ook spoedig in omstandigheden, waarin zij zulk een vast steunpunt, dat buiten de zichtbare wereld lag, zeer nodig hadden. Wij menen ook menigmaal, dat wij ons in een zeer gedrukte en ingewikkelde omstandigheden bevinden. Dit is wellicht ook waar. Maar als het ons voorkomt dat niemand buiten ons in

gelijksoortige, veel minder nog drukkender omstandigheden geweest is, en dat wij met Jeremia uitroepen: “waar is een smart, gelijk mijn smart!” dan dwalen wij.

Stellen wij ons eens een lot van Israël te Pi-Hachirôth recht voor ogen. Zij waren in een diep dal gelegerd, door hoge bergen rechts en links ingesloten. Eén weg was er slechts om dat dal in te gaan. De uitgang aan het tegenovergestelde einde was door de Arabische zeeboezem, of Rode zee gesloten. En deze spelonk moesten de kinderen Israëls binnentrekken, dewijl de wolkkolom hen alzo leidde, daar zij anders een minder benauwde weg zouden genomen hebben, en ook hadden kunnen nemen. Farao vernam hun pijnlijke toestand.

Het begon hem te berouwen, dat hij Israël had laten trekken, hetgeen immers het land een onberekenbare schade veroorzaakte, wijl het zich daardoor van zijn knechten beroofd zag, die de werken verrichten moesten, waartoe zijzelf geen lust hadden. Zijn raadsheren stemden volkomen daarin met hem overeen, en spoedig was er een besluit genomen.

Hij beval ogenblikkelijk zijn krijgsmacht op te trekken en stelde zichzelf aan het hoofd, om het opperbevel te voeren. De uitrusting geschiedde zo haastig en het optrekken zo spoedig, dat zij Israël weldra achterhaald hadden. De goede mensen dachten aan geen gevaar, maar meenden met de gelukkige uittocht uit Egypte aan alle nood op eenmaal ontheven te zijn.

Zij hadden geen wapenen, waarmede zij zich verdedigen konden, en aan moed ontbrak het hun evenzeer. Hun uit Egypte medegenomen mondvoorraad was ook tamelijk verminderd en zij begonnen gebrek te lijden aan brood. Bij dat alles zagen zij opeens het grote Egyptische heir met bliksemende wapenen, ratelende wagens en snuivende paarden. Wie is in staat hun verbazing en ontzetting te schilderen!

Farao, zo scheen het, kon nu met hen handelen, zoals hij wilde, hen allen of tenminste hun opperhoofden doden, hen uithongeren, in de zee drijven, of hen in een harder slavernij terugleiden dan ooit te voren. Israël zag geen middel tot redding. Zij konden niet eens ontvluchten, niet ter zijde, dat was door de hoge rotsen ondoenlijk; niet voorwaarts, daar was de zee; niet terug, daar was een toegerust leger.

O welk een verschrikkelijk lot!

Zij schenen reddeloos verloren te zijn, of indien hun nog iets overbleef, dan was dit het enige, zich op genade en ongenade in de handen van de vijand over te geven; en hoe zou het hun dan gaan!

Hun angst was onbeschrijfelijk. Zij begonnen te jammerlijk te roepen. Niets bleef hun over, dan de Baäl Sefon, dan de Poolster aan de genadehemel, die in de duistere nacht het helderst glinstert; niets dan Migdol, de Hoge en Verhevene, niets dan den Heere riepen zij aan. Nochtans niet op een blijmoedige, gelovige en vertrouwelijke wijze, maar meer vrezend dan hopen, op hoop tegen hoop.

Zij hadden alles vergeten wat de Heere tot dusverre reeds groots en verbazends aan hen gedaan had, en waren niet instaat daaruit te besluiten, dat Hij hen ook thans niet verlaten zou. Mozes zelf, die toch niets onverwacht voorkwam, dewijl de Heere hem reeds vroeger onderricht had, stond een wijle verstomd en verlegen voor het volk stil. Ach ja, hoe ver kan het mistrouwen niet gaan?

De bevreesde kinderen Israëls begonnen zelfs Mozes te verdenken, dat hij dit wellicht met Faraó afgesproken had, tenminste beschouwden zij hem als de oorzaak van al hun ongeluk, daar hij hen door zijn onbezonnenheid in deze hachelijke nood had gebracht, die zij wel hadden voorzien, waarom zij hem dan ook meer dan eens gezegd had: houd op en laat ons de Egyptenaren dienen; want hoe ellendig dit ook was, zo was het toch nog beter, dan zo rampzalig in de woestijn te sterven.

Inderdaad, Mozes is en blijft voortdurend nog een hard man, die ons met zijn eisen en bedreigingen in grote benauwdheid en allerlei moeite leidt, dewijl hij van niets weet, dan van doen, zonder daartoe de vereiste kracht mede te delen, evenmin als iemand de kinderen Israëls aan het bepaalde getal bakstenen hielp; daar hij slechts vloek en dood predikt.

Hij vergroot zijn eisen tot in het oneindige, waarbij men ook wel zeggen mocht: houd op! Maar hij houdt niet op, zolang nog het minste terugblijft. Het is waarlijk onbeschrijfelijk, in welke rampen, angst en noden de wet een ziel brengen kan, aan welke zij in de hand van een andere Mozes, den Heilige Geest haar werking doet, gelijk wij aan Paulus kunnen zien, die zich gedrongen voelde, uit te roepen: "Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezès doods!" De arme ziel weet zich dan ook dikwijls niet voor- of achterwaarts te wenden en vindt nergens uitkomst. Onder zodanige omstandigheden heeft reeds menigeen gedacht, wat Israëel zeide: waren wij nog maar in Egypte, waren wij nog maar in onze vorige gerustheid gebleven, toen wij ons over God en Zijn Woord, over onze zonde en onze zielstoestand volstrekt niet bekommerden, maar zorgeloos daarheen leefden, als andere mensen.

Wat baat ons al ons zorgen, zuchten en kermen, waarmede wij ons slechts plagen, zonder iets ten uitvoer te brengen. Genoeg, de arme kinderen Israëls geloofden niets anders, dan dat alles samengezworen had om hun ondergang te berokkenen: Mozes en Aäron, het dal, de rotsen en de zee. Wel hadden zij nog zeer veel, dat hen in het geloof bemoedigen kon, namelijk het zichtbare teken der genadige tegenwoordigheid Gods in de wolk- en vuurkolom, gelijk wij de twee verbondszegelen hebben; maar wat baat dat alles in tijd van angst en nood, van duisternis en gebrek, van gevaar des doods?

O geliefde kinderen Israëls, wat ging het u hier gans anders dan te Ramésés, waar gij van blijdschap juichtet en een vreugdepsalm ophief. Wat moet gij nu angstig zuchten en wenen! Het is nacht geworden, waarin alleen de Poolster u nog tegemoet glinstert. Niets is u overgebleven, dan Hij, Die zegt: "Ik zal zijn." Maar Hij zal ook zijn. Vreest slechts niet. De Heere zal Zijn Naam verheerlijken. Hij zal voor u strijden, en gij zult stil zijn. Er komt nog een Elim.

Laat ons hier weder onze leidraad afbreken, en later, zo de Heere wil, zien, hoe heerlijk Hij Israëel uit nood en dood verlost.

En Gij, o Heere! maak ons recht ellendig; ach, red ons ellendigen ook door een heerlijke verlossing. Amen.